

Passend onderwijs voor nieuwkomers

Steeds meer scholen krijgen te maken met nieuwkomers: migranten en vluchtelingkinderen. Wat als blijkt dat een nieuwkomer moeite heeft met leren? Anja Douw draait sinds januari 2015 een nieuwkomersgroep voor SBO-leerlingen op OBS De Springbok. Nieuwkomers met leer- en/of gedragsproblemen kunnen bij haar in de groep terecht om de Nederlandse taal te leren.

Voor SBO-scholen is het moeilijk om nieuwkomers op te nemen, simpelweg omdat zij niet de mogelijkheid hebben om deze kinderen eerst Nederlands te leren. Een SBO-groep waarin eerst de taal aangeboden wordt, biedt een uitkomst. Het eerste jaar is de groep gestart als pilot vanuit de gemeente Den Haag met begeleiding vanuit het HCO. Nu is er een groepsarrangement vanuit SPPOH en is er een officiële nieuwkomersgroep gevestigd bij OBS De Springbok.

Problemen met leren of gedrag

Anja vertelt: 'De groep was in eerste instantie bedoeld voor kinderen met een lagere intelligentie. Op basis van een intelligentietest worden ze bij mij in de groep geplaatst.' Nu de groep een arrangement heeft, komen er ook kinderen met sociaal emotionele- en gedragsproblemen. Vaak zijn dit leerlingen met ernstige trauma's, waardoor ze niet tot leren kunnen komen. Maar ook kinderen met een grote onderwijsachterstand kunnen in de groep terecht.

Anja's hart ligt bij het werken met kinderen met een ontwikkelingsachterstand. 'Veertien jaar lang heb ik op cluster 4 scholen gewerkt, daarna kwam ik op De Springbok terecht, waar ik te maken kreeg met kinderen met een taalachterstand. Toen de kans zich voor deed om deze groep te starten, heb ik deze meteen gegrepen.'

Sommige leerlingen komen al met een indicatie voor extra zorg of ondersteuning vanuit het buitenland. Zij kunnen direct in de groep geplaatst worden. Anderen worden aangemeld vanuit AZC-scholen of nieuwkomersgroepen in Den Haag.

Veilige leeromgeving en aandacht voor de verschillen

Het onderwijsprogramma in deze groep duurt twee jaar. Voor Anja is het belangrijkste streven dat de leerlingen na deze twee jaar met meer eigenwaarde de groep verlaten.

Een veilige leeromgeving is daarbij essentieel. 'De taal komt dan ook makkelijker. Toch blijft de grootste uitdaging om de kinderen een goede woordenschat en taalontwikkeling mee te geven, zodat hun zelfredzaamheid voldoende is. Het blijft altijd spannend of dat gaat lukken.' De groep is zeer divers. De leerlingen zijn 8 tot 13 jaar oud en komen uit

'Ik wil de kinderen eigenwaarde meegeven.'

Anja Douw

alle hoeken van de wereld. Ieder kind heeft weer een andere aanpak nodig. Om in deze complexe situatie toch tot resultaat te komen, werkt Anja veel coöperatief, met circuits en in niveaugroepen. Ze werkt thema-gericht en met diverse methodieken zoals Horen, zien en schrijven, Hotel Hallo, Taaltrap, Logo3000, Woorden in Prenten en Zien is Snappen. En ook gebruikt ze materialen zoals Smartgames, Piccolo en Loco. 'Ik vind het heel belangrijk om de kinderen in normaal Nederlands toe te spreken en de taal niet te versimpelen of heel langzaam te praten.'

Een groot voordeel van een plek binnen een reguliere school is volgens Anja ook dat de leerlingen betrokken worden bij activiteiten zoals LKP, buitenspel en het verkeersexamen. Haar schoolverlaters gaan bijvoorbeeld mee op kamp. Ook dat helpt bij de ontwikkeling van hun eigenwaarde en het vinden van een plek in de samenleving.

Ruimte voor eigen invulling

In deze klas is veel ruimte voor vrijheid en eigen invulling van het programma door de leerkracht omdat de druk op het programma niet zo hoog is. Weliswaar worden de CITO M- en E-toetsen afgenomen en werkt Anja met groepsplannen voor spelling, woordenschat, rekenen en begrijpend lezen. 'Worden de doelen echter niet gehaald, dan niet. Ik wil en kan de kinderen niet overvragen'. Daardoor is er ook de mogelijkheid om meer aandacht te besteden aan sociaal-emotionele ontwikkeling. Anja gaat de hele dag door in op situaties die zich voordoen. Daardoor leren de kinderen ook de pragmatische kant van de taal.

Achterstanden inlopen op eigen tempo

Na twee jaar stromen de meeste leerlingen uit naar SBO, praktijkonderwijs en enkelen naar het VMBO, omdat ze hun grote achterstand op eigen tempo bij hebben kunnen werken. 'Vanmorgen liep ik met een aantal kinderen terug naar school. Twee meisjes waren met elkaar aan het praten. Hoor ik er één zeggen: "Meen je dat nu serieus?". Heerlijk! Dan ben ik echt trots, dat ze het zó goed doen.'

Meer weten over deze nieuwkomersgroep?

Vanaf volgend schooljaar is er weer plek in de groep van Anja. Neem voor meer informatie contact op met OBS de Springbok, Pretoriusstraat 123, Den Haag, T: 070 3458605. Vraag naar Rebecka Buter of Anja Douw.